

Els Quatre Sants Màrtirs de Girona

Els quatre sants màrtirs de Girona havien gaudit de molta devoció. Curiosament, moltes persones que treballen o viuen al Barri Vell de la ciutat els «veuen» cada dia. Són Germà, Just, Paulí i Sici. La raó: un relleu del segle XV amb les seves cares es troba a la plaça del Vi des de finals de segle XIX, a l'edifici de davant mateix de l'Ajuntament (foto superior). Una inscripció en llatí afirma que en el dia de la seva festa de l'any 1484 un nadó va caure de les mans del seu pare sense que es fes ni una sola rascada. Segons la tradició van néixer a la Pera, i eren cosins germans. Van ser batejats, i es dedicaven professionalment al ram de la construcció fent de paletes, picapedrers i de fusters. També evangelitzaven pel Baix Empordà, on els van atribuir diferents miracles a Flaçà, Monells o Ultramort, entre altres pobles. Els darrers anys els van passar ca-tequitzant a la ciutat de Girona. Foren detinguts i empresonats per no renunciar a la fe cristiana. En el moment del seu martiri es va sentir un fort tro que va fer tremolar la ciutat. Fou entre els anys 300 i 304. De nit, unes pietoses dones van recollir els cossos i els van sepultar al cementiri, on després es va erigir l'actual basílica de Sant Feliu. Les despulles van ser traslladades a la Catedral amb l'arribada de les tropes de Carlemany (any 785). Avui es veneren en una capella lateral pagada l'any 1312 pel canonge Arnau de Mont-rodon, que fou bisbe de Girona del 1335 al 1348. Ja s'hi celebraven oficis el 1332. Hi podem veure una arquetta que es va posar en aquella època i, damunt, uns busts dels quatre sants, de l'any 1659.

La seva festa s'havia celebrat tot primer el 31 de maig perquè es creia que aquest havia estat el dia del martiri. El 7 de juliol de l'any 1419 el rei Alfons el Magnànim va aprovar la fundació del gremi de picapedrers, fusters, ballsters i paletes de Girona sota l'advocació dels Quatre Sants Màrtirs de Girona. L'any següent, la festa passaria a celebrar-se el dilluns després del diumenge de la Santíssima Trinitat. Se sap que a finals del segle XIX ja es ballaven sardanes a la plaça del Vi per commemorar-ho.

Arran de la reforma del calendari litúrgic romà de 1966 la festa es traslladà el 2 de juny. Actualment, i seguint la tradició, a la Catedral se celebra un ofici solemne. En acabat, els canonges i fidels es dirigeixen en processó

fins a la capella lateral per venerar les relíquies (foto inferior).

Poblacions com Arbeca, Manresa, Perpinyà o Tortosa van demanar-ne relíquies, fins i tot el capítol de canonges de la Catedral de Barcelona. A la nostra Diòcesi també es veneren a la parròquia d'Adri. Són els patrons dels picapedrers, fusters i paletes gironins, i també dels aprenents de fusters de Barcelona.

Juntament amb sant Narcís i sant Dalmau Moner foren invocats en temps de sequera, especialment al segle XVIII.

Una crítica hagiogràfica podria fer pensar que estan «inspirats» en els sants màrtirs coronats de Roma, sacrificats també pels volts del 304.

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN
Fotos: Àngel Almazan